

3. Взаємодія міліції та громадськості в Україні: навч. посіб. / за заг. ред. А. Дж. Бека, О.Н. Ярмиша. Харків: Вид-во Нац. ун-ту. внутр. справ, 2001. 200 с.

4. Музичук О. М. Організаційно-правові основи участі громадян в охороні громадського порядку і боротьбі з правопорушеннями: монографія. Харків, 2003. 162 с.

*Одержано 12.06.2017*

УДК 342.9

**Олег Олександрович МИХАЛЬСЬКИЙ,**

*аспірант Науково-дослідного інституту публічного права, м. Київ*

### **ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ ЯК СПЕЦИФІЧНИЙ ОБ'ЄКТ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОЇ ПРОТИДІЇ**

В останні роки відбувається стрімке зростання ролі права інтелектуальної власності, як юридичного інституту в правовій системі сучасної України. Наукове та практичне розроблення даної категорії є одним з ключових питань, яке має бути вирішено на шляху інтеграції нашої держави у європейську спільноту. Однак, проблематика інтелектуальної власності полягає не тільки в її визначенні, як суто цивілістичного інституту, але й у виділенні окремих положень, що свідчать про багатоаспектність цього явища, яке може бути об'єктом дії категорій інших правових галузей. Наразі в Україні є актуальним питання щодо окреслення поняття інтелектуальної власності, як об'єкта адміністративно-правової протидії. Розгляд даної категорії у ракурсі публічної сфери регулювання має свої особливості та практичне значення, адже вона становить інтерес для практичної діяльності, щодо виявлення, попередження та припинення правопорушень інтелектуально-правового характеру.

Починаючи виклад основного матеріалу представленого наукового дослідження перш за все необхідно визначитись з поняттям інтелектуальної власності взагалі та його «привабливістю» із точки зору адміністративної галузі. Ключова особливість даного питання полягає в тому, що інтелектуальна власність – це інститут приватного, а адміністративно-правова протидія – публічного права. Розкриваючи зміст поняття «інтелектуальна власність», слід зазначити, що його можна розділити на дві складові, а саме: об'єкти інтелектуальної власності та право інтелектуальної власності. Вказані категорії взаємодоповнюють одне одного та регулюються нормами цивільного права.

Право інтелектуальної власності виступає правом особи на результат інтелектуальної, творчої діяльності або на інший об'єкт права інтелектуальної власності. При цьому дана категорія також має свою структуру. Право інтелектуальної власності становлять особисті немайнові права інтелектуальної власності та (або) майнові права інтелектуальної власності, зміст яких

щодо певних об'єктів права інтелектуальної власності визначається законодавством України.

Незважаючи на те, що інтелектуальна власність є здебільшого категорією цивільного права, вона також є цілісним інститутом, який співвідноситься із такою галуззю права, як адміністративне. При цьому слід зазначити, що даний інститут виступає і як об'єкт адміністративно-правової протидії, специфічними особливостями якої є: по-перше, адміністративно-правова протидія – це врегульована нормами однойменної галузі діяльність, яка полягає у фактичному виявленні та впливі на певні моменти дійсності з метою припинення порушень чинного нормативного режиму у нашій країні; по-друге, адміністративно-правова протидія є діяльністю офіційних органів влади в Україні, тобто іншими словами, має владно-управлінський характер; по-третє, адміністративно-правова протидія має свій об'єктний склад. В його структуру входять суспільні явища, які безпосередньо провокують вчинення правопорушень або вже є наслідком певних протиправних дій.

Перш за все необхідно зазначити, що сама по собі інтелектуальна власність існує в легальних рамках, тобто, вона є законодавчо дозволеною. Це, безперечно, виділяє інтелектуальну власність з поміж інших об'єктів адміністративної протидії. Наприклад, корупція та організована злочинність – це негативні явища суспільного буття, сама наявність яких вже не входить в рамки режимів законності та правопорядку. Таким чином можна дійти висновку про те, що адміністративно-правова протидія здійснюється не по відношенню до інтелектуальної власності у її класичному вигляді, а безпосередньо до правопорушень у цій сфері.

Отже, інтелектуальна власність, як об'єкт адміністративно-правової протидії, являє собою сукупність соціальних відносин у сфері створення і використання інтелектуальної власності, на які може бути спричинено посягання, тобто, правопорушення. За таких умов можна ототожнити поняття «адміністративно-правова протидія» та «адміністративно-правовий захист». Адже в обох випадках йдеться мова про нормативний вплив не на саме явище інтелектуальної власності, а негативні чинники, які виникають з його приводу. При цьому адміністративно-правова протидія порушенням у сфері інтелектуальної власності має комплексний характер. Діяльність в даному випадку включає в себе різні юридичні та організаційні чинники.

На сьогоднішній день центральним органом виконавчої влади, що забезпечує політику та регулює діяльність у сфері інтелектуальної власності, є Державна служба інтелектуальної власності. Одним із головних завдань цього відомства є реалізації державної політики у сфері інтелектуальної власності. Таким чином, діяльність Державної служби інтелектуальної власності України фактично спрямована на забезпечення регулювання правовідносин, що виникають з приводу інтелектуальної власності, включаючи правовідносини адміністративно-правової протидії. Тобто, орган фактично

створює юридичний статус інтелектуальної власності в різних ракурсах. Відповідно до Положення про державну службу інтелектуальної власності України відомство для виконання покладених на нього завдань має право: залучати в установленому порядку до виконання окремих робіт, участі у вивченні окремих питань учених і фахівців (за згодою), працівників центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій (за погодженням з їх керівниками); організовувати проведення науково-дослідних робіт з удосконалення законодавства та діяльності у сфері інтелектуальної власності, в тому числі на договірній основі; одержувати безоплатно від державних органів та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності, їх посадових осіб, а також громадських об'єднань інформацію, документи і матеріали, необхідні для виконання покладених на неї завдань і функцій; скликати наради, утворювати комісії та робочі групи, проводити та брати участь у наукових конференціях та семінарах з питань, що належать до її компетенції; користуватися відповідними інформаційними базами даних державних органів, державною системою урядового зв'язку та іншими технічними засобами.

Таким чином, інтелектуальна власність, як об'єкт адміністративно-правової протидії, є комплексним явищем, яке складається з окремих видів порушень прав на інтелектуальну власність та усіх суміжних з цим правовідносин. При цьому регулювання діяльності даної спрямованості здійснюється не тільки правоохоронними, а й іншими органами виконавчої влади. У цій особливості проявляється організаційний аспект забезпечення адміністративно-правової протидії. До того ж існування окремих органів підтверджує той факт, що інтелектуальна власність є специфічним об'єктом адміністративно-правової протидії. Узагальнюючи все вказане вище, ми можемо виділити найбільш характерні аспекти інтелектуальної власності як об'єкта адміністративно-правової протидії:

1. Інтелектуальна власність в цілому є комплексним явищем, яке має дворівневу структуру, в яку входить право інтелектуальної власності та об'єкти інтелектуальної власності.

2. Як об'єкт адміністративно-правової протидії, інтелектуальна власність займає специфічне положення. На відміну від інших об'єктів інтелектуальна власність є легальним явищем суспільства і сама по собі не становить загрози правопорядку і законності у державі.

3. Адміністративно-правова протидія направлена не на інтелектуальну власність безпосередньо, а на негативні відносини (правопорушення), що виникають з приводу цього об'єкту.

4. Забезпечення адміністративно-правової протидії інтелектуальній власності, існує на двох рівнях: нормативному та організаційному. В першому випадку ми говоримо про цілу низку законодавчих актів, в яких закріплено норми, що регулюють протидію правопорушенням у сфері

інтелектуальної власності. В свою чергу, організаційна складова проявляється в існуванні системи органів, які забезпечують додержання норм законів у відповідному секторі.

5. Діяльність відповідних органів у сфері адміністративно-правової протидії інтелектуальній власності проявляється у вигляді боротьби з правопорушеннями, а також забезпеченні легальних правовідносин у цій сфері.

*Одержано 12.06.2017*

УДК 342.951

**Павло Іванович НАГОРНИЙ,**

*аспірант Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Харків*

## **АНАЛІЗ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ЗДІЙСНЕННЯ НОРМОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ**

Враховуючи особливу значущість нормотворчої діяльності, її соціальний та суспільний вплив, необхідність встановлення єдиного, гарантованого порядку її реалізації, сформувалась гостра потреба в окремій нормативній регламентації правотворчого процесу в Україні взагалі та нормотворчості органів державної виконавчої влади зокрема. Проте недостатня правова регламентація нормотворчого процесу органів виконавчої влади на рівні регіонів, його послідовності дій, уніфікованих вимог щодо видів і форм їх нормативно-правових актів суттєво впливає на якість та ефективність нормотворчої діяльності в Україні та відповідно ускладнює реалізацію українцями своїх прав і законних інтересів.

Внаслідок чого важливим є вивчення та аналіз досвіду ряду європейських країн, в яких механізм здійснення нормотворчої діяльності місцевих органів державної влади отримав позитивні результати, з можливістю впровадження його в Україні особливо в умовах розвитку в державі євроінтеграційного процесу. Так з аналізу досвіду Німеччини виявляється, що там виконавча влада розуміється, як управлінська і адміністративна діяльність [1, с. 210]. У Франції уряд виконує політичні і адміністративні функції (тобто здійснення публічного управління, забезпечення повсякденного виконання законів) [2, с. 60]. Управлінським змістом виконавчої влади є діяльність органів виконавчої влади з управління державою та суспільством, яка контролюється з боку органів інших гілок державної влади та реалізується в межах власної компетенції, встановленої законом [3, с. 307]. Отже, незалежно від спроб уникнути застосування терміну «державне управління» в українському нормотворенні, світовий досвід регулювання організації виконавчої влади свідчить, що сутністю її повсякденної діяльності є державне управління.